STAND DER MAAN.

4	Mei	VOLLE MAAN.
11	»	LAATSTE KWARTIER.
19	»	NIEUWE MAAN.
26	»	EERSTE KWARTIER.

WATERGETIJEN.

		Hoog Water.	Laag Water
18	ZATURDAG	's morg. 5-06	's av. 11-06
19	ZONDAG	» 6-00	» 12-00
20	MAANDAG	» 6-51	» 12-51
21	DINGSDAG	» 7-42	» 1-42

SURINAAMSCHE COURANT.

A°. 1833. ZATURDAG, DEN 18den MEI. N°. 40.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 15 *Mei* 1833.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 13den dezer, n°. 554/522, is tot *Adsistent Afslager der Venduen* benoemd en aangesteld, MACHIEL BARENDS Jr.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 15 *Mei* 1833.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 13den Mei 1833, n°. 557/526, is de *Adsistent ten burele van den Procureur Generaal*, M. D. TEENSTRA, overgeplaatst ter *Griffie van het Geregtshof* alhier, en de 1ste Commies ter Griffie voornoemd, J. BROMET, overgeplaatst ten burele van den Procureur Generaal, om aldaar te verrigten de werkzaamheden van den *Adsistent*, *speciaal voor de Administrative Policie.*

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

ADVERTENTIËN.

De *Administrateur van Financiën*, zal onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heere Generaal Majoor, Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, aan den *minst* inschrijvenden aanbesteden:

De daarstelling van een GEBOUW, *met de om hetzelve behoorende* PALLISSADEERING, *in de nabijheid van 's Lands Grond Bowirrick*,

en zulks volgens het bestek en op de conditien en voorwaarden, welke voor de Gegadigden ten kantore der financiëele Administratie ter *visie* liggen; zullende aldaar de verzegelde inschrijving-billetten worden aangenomen tot des namiddags *twee* uren, van Donderdag den *dertigsten* dezer maand.

Paramaribo, den 19 *Mei* 1833.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

(19328) De ondergeteekende vertrekt uit deze Kolonie, en biedt voor *verminderde* prijzen, te *koop* aan:

Boter; Stokvisch; Haring; ½ en ¼ tonnen Zoutvleesch; trommeltjes Banket en Bitterkoek; stoopen Olijven en Vijgen; beste Thee; extra roode Kistwijn en Madera; Seltserwater; zwarte Peper à 50 Cents per ℔; netjes Tuinzaden; Mosterd; stoffen voor Dames Kleedjes; Batist Katoen; Jaquard; Indiennes; Calico's; Sits; Bengaalsch Streep; Cambrics; Poolsch Bont; Vriesch Bont; dozijnen Zakdoeken in soorten; Dames Stroohoeden; Parapluï's; Zijde Hoeden; Petten; Laarsen en Grondschoenen; dito Dames; zwarte Rokken en dito Laken; gekleurde Naaizijde en Katoen in soorten; Pennen- en Scheermessen in soorten; Eau de Cologne; flesschen Snuif en Tabak; Spaansche Sigaren; Kleedjes voor Tafels; Spiegels in soorten; Koffijzakken en andere Goederen meer.

F. W. WERLÉ.

(19329) De ondergeteekende alhier geretourneerd zijnde per het Schip *Agneta*, Kapt. F. H. HOLLANDER, biedt tegen zeer billijke prijzen, te *koop* aan:

Boter, Zoetemelksche-, Leidsche- en Edammer Kazen, Hammen, Rolpens, Worst, Witte-, Roode- en Blomkool, Banket in trommels, Deventer- en Secretaris Koek, Suikergoed in flesschen, Specerijen en Sago in soorten, Anijs- en Komijnzaad, Patent en Lijn Olie, Verfwaren in soorten, Terpentijnwater in pullen, Mans-, Jongens- en Kinderen Vilte Hoeden en Petten, Mans-, Vrouwen-, Jongens- en Kinderen Schoenen, Laarsen, Engelsche Schot-, Hang- en Tafel Lampen, Theeserviesen, fijn Glaswerk in soorten, effen Neteldoek, Jacconets, gebloemde Collinmeuble, tamboureerde d°., Bouquets, Millefleurs Sanspercé, geborduurde Bouquets, Nopjes, Millefleurs, geborduurde Dames Doeken, geborduurde Moll Stroken, Boezelaars, Organdis, Callicots, toile Glacé, Zomer Damasse Doeken, Crêp dito, zwart en blaauw Laken, blaauw Camblet, Merinos, Flanel, Mans en Vrouwen Kousen, aschgraauwe en zwarte Sarsenette, fijn Linnen, zwarte Rokken, blaauwe en bronse dito met en zonder fluweele kraag; zomersche Jassen, zwarte Pantelons, Garen en Linten in soorten, kluwen Katoen, Haken en Oogen, zwart-, blaauw en roode Naaizijde, Sigaren, Tabak en Snuif, alle soorten van Koper- en Blikwerk, Beefsteakspannen, Visschers- en Bindgaren, Scheerlijnen, Kurken voor Sleepnetten, enz., enz.

Recommandeerende hij zich op nieuw in de gunst van het geëerd Publiek.

Paramaribo, den 15 *Mei* 1833.

DANL. JB. LOTH.

Keizerstraat, schuins over den WelEdelen Heer Wm. VAN UIJTRECHT.

(19326) *Te koop bij* F. EIJSBREKER: Opgemaakte Dames- en Kinderen Stroo-Hoeden, extra fijn Speelgoed, dito Tabak- en Snuifdoozen met onderscheidene portretten, en veel meer andere Galanterien.

Waterkant, in het huis, laatst bewoond door de Erven C. J. FUCHS.

(18119) BANANNEN LEVERANTIEN, tegen verminderde prijs te bekomen op de Plantagien *Leliendaal; Berlijn; Barbados; Ponthieu* en *Bodenburg*.

Paramaribo, den 16 *Mei* 1833.

L. THIJM qq.

(19349) S. W. ROSEMEIJER en Echtgenoot vertrekken.

(19356) A. VAN VELSEN is voornemens de Kolonie te verlaten.

NIEUWSTIJDINGEN.

PARAMARIBO, 17 Mei. De bij ons ontvangene CURAÇAOSCHE COURANTEN tot den 13den April, behelzen volstrekt geene bijzonderheden, om aan onze lezers mede te deelen. Alleen dat op het eiland ST. CHRISTOFFEL gedurende eene geheele week, namelijk van den avond van den 8sten tot den ochtend van den 15den Februarij jl. een verbazend en ongehoord getal schokken eener aardbeving ondervonden waren. Op den avond van den 8sten ongeveer te 8 uren werd er een zwaren schok gevoeld, die zoo hevig was, dat elk een met de grootste vrees werd bevangen. Deze eerste schok werd door twee andere minder hevige schokken gevolgd. Om 9 uren ondervond men weder eenen schok even hevig als de eerste. Gedurende den geheelen nacht duurden bij tusschenpozingen de aardbevings-schokken voort en verspreidden alom veel vrees en angst, zoodanig dat de meesten der ingezetenen zich niet langer in hunne huizen veilig achtende, naar de openbare straten en opene velden vloden. Den volgenden morgen werden er weder verscheidene schokken gevoeld; des namiddags om 4 uren hadden, bij kleine tusschenpozingen, drie schokken plaats, waarvan de laatste zeer hevig was. Dit verwekte algemeene bekommering en vrees; men sloot alle pakhuizen en winkels; de huizen werden verlaten en elk een vlugtte op de op de reede liggende vaartuigen. Des avonds om 8 uren werd er op nieuw en den volgenden ochtend om half vier weder een' zwaren schok gevoeld. Op den 10den te zes uren en vervolgens gedurende den geheelen dag ondervond men schokken van meer of mindere hevigheid. Op Maandag den 11den des ochtends om drie en een half uren werd er weder een zeer hevigen schok en tot den 15den toe, verscheidene minder zware schokken gevoeld. De zee was op al die dagen zeer onstuimig, derzelver gedruisch even als dat der aardbevingen, evenaarde volkomen dat van kanonschoten of slagen des donders.

De schade aan de gebouwen door deze ramp veroorzaakt, is zeer groot, ofschoon er geene huizen geheel zijn ingestort, hebben echter de meesten aan hunne muren en schoorsteenen, aanmerkelijk geleden.

Volgens het van regeringswege uitgegeven wordende Jaarboekje, over 1833, bedroeg de bevolking van NOORD-NEDERLAND op den 1sten Januarij 1832, 2,431,176 zielen, te weten: in Noord-Braband 349,088, Gelderland 313,420, Noord-Holland 419,253, Zuid-Holland 487,179, Zeeland 136,990, Utrecht 131,677, Vriesland 209,766, Overijssel 181,082, Groningen 160,832 en Drenthe 64,888.

In het jaar 1831 zijn in Noord-Nederland 83,070 kinderen geboren, als 42,760 jongens en 40,310 meisjes: 72,877 personen overleden, namelijk 38,210 van het mannelijk en 34,667 van het vrouwelijk geslacht; hebbende de geboorten de overledenen met 10,193 overtroffen. Het getal huwelijken in 1831 heeft 13,583 bedragen.

In Zuid-Holland hebben in 1831, 18,206 geboorten, te weten: 9234 mannelijke en 8972 vrouwelijke, plaats gehad, 15,777 sterfgevallen, 8335 mannelijke, 7442 vrouwelijke en 2624 huwelijken. De geboorten hebben de sterfgevallen alzoo met 2429 overtroffen.

Volgens de algemeene beschouwingen der statistieke uitkomsten over 1831, heeft de bevolking van Noord-Nederland, in dat jaar, een aanwas van 10,193 zielen bekomen, zijnde minder dan de helft van den aanwas in het vorige jaar; welke ongunstige omstandigheid zoo wel uit eene vermindering van geboorten, als wel hoofdzakelijk uit eene grootere sterfte in 1831, outsproten is. De

verhouding dezer laatste tot de algemeene bevolking was $\frac{1}{33,13}$, terwijl die over 1830 slechts $\frac{1}{34,25}$ bedroeg. De verhouding der geboorten, zijnde $\frac{1}{29,11}$, was insgelijks ongunstiger dan die over 1830, te weten $\frac{1}{28}$. De meerdere sterfte heeft zich bovenal geopenbaard in de vijf provincien Noord-Braband, Gelderland, Holland, Zeeland en Utrecht, en wel inzonderheid gedurende de maand September. Voor zoo verre de oorzaak dezer meerdere sterfte bekend is, moet deze ontstaan zijn door de najaarskoortsen, de kinderziekte en eenige kwaadaardige ziekten, die op onderscheidene plaatsen geheerscht en vele slagtoffers gemaakt hebben, waardoor de gewone regelmaat der maandelijksche sterfte in het laatste halfjaar van 1830 verbroken is geworden. Bij de geboorten, integendeel, heeft deze regelmaat zich als naar gewoonte bevestigd. De maanden Februarij en Julij vertoonen hier wederom het *maximum* en het *minimum*. De provincien Noord- en Zuid-Holland, Zeeland en Utrecht, hebben de gunstigste verhouding nopens de geboorten, en tevens de ongunstigste nopens de sterfte opgeleverd, gelijk zulks bijna geregeld met de drie eerstgemelde jaarlijks het geval is. Het aantal huwelijken is wederom geringer dan in het vorige jaar (1830) geweest, waartoe de voortdurende staatkundige toestand van zaken van zelf aanleiding moest geven. De provincie Utrecht levert te dezen aanzien de ongunstigste verhouding op; de provincie Vriesland daarentegen de gunstige. Ten gevolge der vermindering van het aantal huwelijken, was de algemeene verhouding tot de geboorte grooter dan in het vorige jaar.

Een brief van NEW-YORK meldt dat de geschillen van Zuid-Carolina de vernietiging van het tarief niet zullen ten gevolge hebben, aangezien de Heer *Calhoun*, het opperhoofd der daarnaar strevende partij zich met den Heer *Clay*, de voorstander van het verbodsstelsel, in betrekking hebbende gesteld, een tarief heeft aangenomen hetwelk de oneenigheden tusschen alle partijen doet eindigen.

De *Dusseldorfer Zeitung* geeft uit eenen Handelsbrief van NAPOLI dd. 7 Februarij het volgende extrakt:

Hella's lijden is dan nu ten einde. Den 30sten Januarij zag het zijnen Koning in de haven van Napoli ten anker komen. Van dat oogenblik af aan vulde zich de zeeboezem met schepen en schuiten, de vlakte met menschen, want de stad was reeds zoo vol, dat voor niemand meer huisdak was te vinden, en het ongeduld steeg met elken dag hooger, terwijl de troepen ontscheept, eerebogen opgerigt, de stad met mijrtetwijgen gesierd en, zoo veel onze nood en geprangde toestand het vergunden: de toebereidselen tot 's Koning ontvangst gemaakt werden. Den 6den Februarij volgde daarop 's Konings landing en plegtige intogt. Onbeschrijfelijk is de vreugde, die op dit gezigt aller Helenen hart vervulde, en die onstuimigheid met welke zij uitbarstte. Zelfs de kleinste kinderen bleven in de stad niet achter want de moeders namen hunne zuigelingen op den arm, en droegen ze naar buiten den Koning te gemoet, die hun eene betere toekomst zal bereiden. Thans zijn alle harten vol verblijding en hope, en de aanblik onzes Konings onderhoudt en verlevendigt deze gevoelens, allen smeeken wij Gode, dat hij hem voor ons behouden en hem het hoogste levenspeil doe bereiken. Gisteren namiddag toen de Koning in cognito uitging om op het Engelsche schip te gaan eten, werd hij terstond door de Hellenen, die zijne beeldtenis in hun hart dragen, gekend, en al wie op straat was, en al wie er op toekwam, een onafmetelijke trein, volgde hem naar den oever en tot aan zijne sloep onder het uitbundigste vreugdegeschrei; ja zelfs tegerde zich de menigte aan den oever tot hij laat des avonds terugkwam, en begeleidde hem met dezelfde uitdrukkingen van liefde en verknochtheid tot aan zijn paleis terug. De minzaamheid en het innemende jeugdige voorkomen van den monarch doen hem alle harten winnen, niet minder dan alles wat men van gezegden, bedoelingen en gevoelens verneemt, en van mond tot mond met uitnemende verheuging wordt herhaald.

Volgens eene officiele opgave, bevat het DUITSCHE VERBOND, naar de nieuwste berekeningen, 11502,39 vierkante mijlen met 35,098,449 ingezetenen, waaronder, voor zoo ver hetzelve tot het verbond behoort, Oostenrijk 3578 vierkante mijlen met 10,385,604 ingezetenen, en het koningrijk Pruissen 3348 vierkante mijlen met 9,956,755 ingezetenen telt. De tien legerkorpsen van het bond-contingent bestaan, met inbegrip der reserve, sterk 11,365 man, uit 303,448 man van verschillende wapenen, waartoe Oostenrijk (het 1ste, 2de en 3de legerkorps) 94,822 man met 192 stukken geschut, en Pruissen (het 4de, 5de en 6de legerkorps) 79,234 man met 160 stukken geschut levert.

In een der Fransche dagbladen leest men het volgende: »Nadat de citadel van Antwerpen ingenomen was, dacht *Leopold* het voegzaam, aan zijnen schoonvader een geschenkje, bij vorm van erkentelijkheid en bij wijze van goedhartigheid, aan te bieden. Maar wat hem nu te geven? Dat vereischte wel eenig nadenken en *Leopold* dacht dan ook na; hij wreef zijn voorhoofd drie maal met de hand, en wie zou het gelooven, er sprong een idee uit. — Zal ik hem geld geven? . . . zeide hij. Geld zou hem gewis wel aanstaan; maar hij heeft het in overvloed, en ik niet veel; daarbij ben ik goed genoeg geweest om zijne dochter zonder huwelijksgift te nemen. Neen, neen, neen, schoonvader zal mijn geld niet krijgen. — Als ik hem eens eenige kleine provincien gaf? . . . Wegens hetgeen zij mij kosten, hecht ik er niet veel aan; maar wat zoude de Belgen er wel van zeggen? Wat duivel zal ik hem dan toch geven? . . . Daar heb ik het. Gelukkige inval! ja, dat is het ware: ik zal hem eenige stukken geschut geven, het geschenk zal gerucht maken, en die Franschen zijn zoo hoogmoedig! — Maar hoeveel? . . . acht! . . . Neen, neen, dat is te veel, veel te veel. — Vier? . . . het zou wel genoeg zijn; maar het zou wat schriel kunnen schijnen; daar zijn dit jaar zoo vele kwade tongen! men zou mij van gierigheid kunnen beschuldigen, en misschien weder ophalen van de kool, welke ik te Claremont verkocht. Laat ons het midden kiezen en er zes geven. Dan zal niemand kunnen schimpen, vertrouw ik. *Louise's* vader moet waarlijk wel ongemakkelijk wezen, als hij daarmede niet te vreden is. Kom aan, het is gezegd, zes stukken geschut van diegenen, welke die woedende *Chassé* gedurende zijne helsche verdediging zoo heeft laten bulderen; dat kan gaan.

»Opgetogen wrijft *Leopold* zich nu in de handen, grijpt eene pen op, en geeft in eene Engelsch-Duitsche taal, met wat slecht Fransch toebereid, aan zijnen schoonvader kennis van zijne vlaag van edelmoedigheid.

»Wie was te vreden? de schoonvader? niet al te best; hij had van de dankbaarheid zijns schoonzoons wat meer verwacht. Hij nam het echter aan, in afwachting van wat beters.

»Zoo veel is nu zeker, dat wij zes slechte kanonnen meer, eenige millioenen en onze dappere soldaten minder hebben."

Uit de staats-begrooting van 1834 blijkt, dat FRANKRIJK tegenwoordig 9 ambassadeurs heeft, van welke die te Londen, geniet een traktement van 300,000 fr.; die te Petersburg, 275,000 fr.; die te Weenen, 200,000 fr.; die te Rome, 120,000 fr.; die te Napels, 100,000 fr.; die te Turin, 80,000 fr.; die te Madrid, 120,000 fr.; die te Konstantinopel, 100,000 fr.; die te Bern 70,000 fr.

Bij de overige staten zijn gevolmagtigde ministers of zaakgelastigden aangesteld. De gevolmagtigde ministers te Berlijn en Rio Janeiro hebben ieder een traktement van 100,000 franken.

DE SUIKER EEN MIDDEL TOT LEVENSVERLENGING.

De Suiker vereenigt in zijne uitwerking op het menschelijke ligchaam zoo vele voortreffelijke eigenschappen, dat hij niet alleenlijk in de meeste en zwaarste ziekten tot de heilzaamste en doeltreffendste geneesmiddelen behoort, maar zich ook onder al deze door het aangename van den smaak, de gemakkelijkheid van gebruik en de minst bedenkelijke, minst gevaarlijke toediening daarvan, in schier alle omstandigheden toepasselijk maakt. De Suiker is boven alle overige middelen een zacht oplossend, digesterend, de spijsvertering verligtend en bevorderend, zuurbedwingend, de openhouding des ligchaams begunstigend en ook wurmwerend zout. Indien men nu bedenkt, hoe vele en hoedanige ernstige ziektegevallen uit deze gevreesde bron, het onderlijf, ontstaan kunnen, zoo zal men zich volkomen overtuigen van de hooge waardij eens suikermiddels wanneer het ter regter tijd en plaats wordt aangewend. Uit deze proefondervindelijke waarnemingen blijkt tevens de ongegrondheid van het verouderde denkbeeld, dat suiker slijm, verzwakking, enz. verwekt. Volgens het gezegde van *Pringle* heeft de suiker uitslag en rotkoorts zeldzamer gemaakt. Dr. *Rush* beveelt denzelven ook aan als preservatief tegen de pest en verdere besmettende ziekten. Onder andere ziekten, bij welke de deugdelijkheid des suikers is gebleken, behooren katarale en borstziekten, hoest, heeschheid, moeijelijke stoelgang, zelfs tering. Het verwijt, dat vroeger in Engeland aan den suiker werd toegevoegd, als of dezelve aanleiding gaf tot de veelvuldige teeringziekten, ja zelfs schorbuik is ten duidelijkste wederlegd geworden. De Hertog *van Beaufrout* verbruikte bijkans veertig jaren achter elkander dagelijks een pond suiker en bereikte toch den ouderdom van 70 jaren. Aan zijn lijk werden al de ingewanden en ook de tanden in den besten staat gevonden. *Malorij*, de grootvader van *Slare*, een sterke suikeröter, bereikte 100 jaren en verkreeg nog in zijn 80ste jaar een nieuwe rij tanden. Naar luid der getuigenis van den beroemden Zweedschen natuurkenner *Linnæus*, worden alle lieden oud, die veel suiker gebruiken. Dat de suiker ook eene voedende hoedanigheid bezit, wordt inzonderheid daardoor bewezen, dat, ten tijde van den suikeroogst op Jamaika, alle negers en dieren, ook zelfs de honden, in de Plantagien, door het nuttigen van versch suikerriet, dik en vet worden. Daarenboven toonen hunne blanke tanden, dat de suiker het gebit niet benadeelt. Hoogst opmerkenswaardig is voorts de verkoelende en nederzettende uitwerking van den suiker bij allerlei bloedverhitting, hevige gemoedsontroering, na een wijnroes, weshalve hij ook, bij koffij, wijn, enz. gemengd, de verhittende eigenschappen dier dranken tempert. Belangrijk is het ook te weten, dat de suiker het zekerste antidotum is tegen koper, gelijk mede ook ten deele tegen vergiftiging van sublimaat en lood. Daardoor wordt hij dan ook een onschatbaar hulpmiddel, inzonderheid ten platten lande, wanneer op de zuiverheid van koperen vaatwerk niet genoeg wordt gelet, of vette en zure spijs te lang daarin verblijft of koud wordt, enz. Onmisbaar wordt alsdan Spaansch groen verwekt en door den in het vaatwerk zich bevindenden spijs ingezogen. Zal nu de suiker de hem toegekende goede uitwerking tegen vele der genoemde kwalen hebben, zoo moet dezelve zeer wit, klinkend, glad, vast, eenigzins doorschijnend en fijn-korrelig wezen, eenen zeer zoeten, zuiveren smaak, doch geene reuk hebben, daarbij in helder water zich volkomen oplossen; ook moet men tegen vervalsching van den suiker, door koper, lood, zinkvitriool, enz. verzekerd zijn. De beste wijze van inwendige toediening des suikers bestaat in eenige malen per dag 2 tot 4 lood in water opgelost te gebruiken.

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRES.